

15810 *LLEI 24/1997, de 15 de juliol, de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social.* («BOE» 169, de 16-7-1997.)

JUAN CARLOS I

REI D'ESPANYA

A tots els qui vegeu i entengueu aquesta Llei.
Sapigueu: Que les Corts Generals han aprovat la Llei següent i jo la sanciono.

EXPOSICIÓ DE MOTIUS

Des que el 1908 el Govern del senyor Antonio Maura va crear l'Institut Nacional de Previsió i el 1921, quan era president el senyor Eduardo Dato, es va procedir a regular el retir obrer que proporcionava per primera vegada pensions de jubilació als treballadors, el nostre sistema públic de pensions ha incrementat, perfeccionat i generalitzat la seva protecció fins als nivells que coneixem actualment.

El 6 d'abril de 1995, el ple del Congrés dels Diputats va aprovar sense modificacions el text aprovat per la Comissió de Pressupostos sobre la seva base de l'informe emès per la ponència, constituïda al seu si, per a l'anàlisi dels problemes estructurals del sistema de la Seguretat Social i de les principals reformes que s'hi han de dur a terme, conegut en l'opinió pública com el «Pacte de Toledo».

Aquest acord, sens dubte un dels més rellevants de les legislatures passades, va constituir un sòlid consens sobre el desplegament de l'article 41 de la nostra Constitució, on el respecte als compromisos adquirits i els principis de solidaritat entre les generacions, generalitzant la pervivència d'una Seguretat Social pública de caràcter contributiu.

El «Pacte de Toledo» també va representar el compromís de totes les forces parlamentàries per fer viable finançament l'actual model, enfrontat a requeriments de creixent magnitud en les pròximes dècades. Per a això va ser comú el propòsit que els increments de la despesa s'harmonitzin amb els increments de l'economia i els beneficis s'atribueixin amb cotes més altes de racionalitat i contributivitat.

Aquests objectius de consolidació financera i pressupostària exigeixen l'adopció gradual de mesures concretes de millores i adaptació de la Seguretat Social a la realitat actual, fugint de la temptació d'iniciar una reforma absoluta del sistema de la Seguretat Social, i optar, en canvi, per continuar el procés de reforma iniciat el 1985, amb la realització de les reformes que la consolidació i racionalització de la nostra Seguretat Social requereixen, amb el màxim nivell de consens possible.

Tanmateix, queda pendent l'articulació d'una part de les recomanacions que conté l'anomenat «Pacte de Toledo» i que no són objecte de tractament en aquesta Llei, com ara les relatives a la «integració de la gestió» (recomanació 7) i a la «millora de la gestió» (recomanació 13), entre d'altres, així com les reformes que la regulació d'algunes prestacions com les de mort i supervivència requereixen, les quals s'han d'abordar, dins de les possibilitats financeres del sistema, amb la màxima brevetat possible, i tenint en compte la configuració constitucional i estatutària de la Seguretat Social.

En aquest acord parlamentari s'expressa la conveniència que els acords polítics sobre aquestes matèries tinguin el màxim suport social, per això una de les primeres mesures adoptades pel Govern de la Nació en el marc del diàleg social que presideix la seva actuació i que va ser un compromís significatiu del president del Govern en el debat d'investidura, va consistir a convocar els agents socials i econòmics al voltant d'una mesa que, partint de

les recomanacions contingudes en el «Pacte de Toledo», analitzés les necessitats més urgents de reforma de la Seguretat Social i establis els criteris de la seva aplicació i, d'aquesta manera, establir els principis bàsics que servissin de suport a la Seguretat Social del segle XXI.

Fruit del diàleg social emprès i de la voluntat decidida del Govern per trobar cursos d'entesa i consens amb totes les forces polítiques, socials i econòmiques, com a única via possible de superar els importants reptes que té plantejats la societat espanyola en general, i la Seguretat Social en particular, va néixer l'Acord sobre consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social que, signat pel Govern i les organitzacions sindicals Comissions Obres i Unió General de Treballadors, constitueix un exemple singular de la possibilitat de dur a terme les reformes estructurals que la Seguretat Social espanyola necessita des del més ampli acord social i polític. Així mateix, aquest Acord sobre consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, en els criteris i compromisos del qual es fonamenta aquesta Llei, s'hauria de complementar amb altres acords orientats a garantir les prestacions socials sanitàries mitjançant l'impuls de les mesures legislatives més adequades a aquest efecte.

Conscients els grups parlamentaris del fet que la Seguretat Social té l'obligació d'adaptar-se a les circumstàncies socials i econòmiques de cada moment històric, és necessari destacar dos elements essencials d'aquest acord que si bé, per la seva pròpia naturalesa, no tenen un encaix adequat en un text normatiu, és cert que contenen la filosofia d'actuació en aquesta matèria: d'una banda, la previsió de la seva vigència temporal, que s'estén fins a l'any 2000; i, de l'altra, l'establiment d'una comissió permanent que, integrada per les parts signants de l'acord, té com a objectiu l'anàlisi i el seguiment de l'evolució del sistema de la Seguretat Social. Així mateix, a l'acord es reforça el valor del Consell General de l'Institut Nacional de la Seguretat Social, amb la finalitat que el Govern informi periòdicament sobre les principals magnituds del sistema i pugui formular les propostes i iniciatives normatives que siguin procedents per adequar el sistema de la Seguretat Social a la realitat socioeconòmica, a través d'aquest òrgan de participació i control dels agents socials.

Principis inspiradors de les mesures que conté aquesta Llei han estat que la contributivitat, equitat i la solidaritat, com a elements configuradors del nostre sistema de protecció social, siguin reforçades perquè, juntament amb l'imprescindible equilibri financer del sistema, es produïxi l'objectiu fonamental que persegueix la norma: la consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social.

Amb aquest objectiu, la Llei plasma al llarg de l'articulat les mesures següents:

1a La separació financera de la Seguretat Social, amb l'adequació de les fonts de finançament de les obligacions de la Seguretat Social a la seva naturalesa. En aquest sentit, totes les prestacions de naturalesa no contributiva i d'extensió universal passen a ser finançades a través d'aportacions de l'Estat, mentre que les prestacions netament contributives es financen per cotitzacions d'empreses i treballadors.

2a La constitució de reserves, amb càrrec als excedents de cotització socials que puguin resultar de la liquidació dels pressupostos, amb la finalitat que aquestes, a través de la seva deguda materialització, permetin atenuar els efectes dels cicles econòmics, tant respecte a la recaptació de cotitzacions, com a la preservació de l'ocupació.

3a L'establiment, amb la màxima gradualitat i la màxima vigilància de la incidència que aquesta mesura pugui tenir sobre la competitivitat i l'ocupació, d'un únic límit de cotització per a totes les categories professionals,

de manera que s'han complert les previsions que conté la Llei general de la Seguretat Social.

4a La introducció de més elements de contribució i proporcionalitat en l'accés i la determinació de la quantia de les pensions de jubilació, a fi que les prestacions econòmiques siguin reflex de l'esforç de cotització realitzat prèviament, hi hagi més equitat en les pensions, en el sentit que els qui hagin realitzat unes cotitzacions semblants obtinguin també un nivell de prestacions similar i hi hagi més coordinació entre les prestacions.

Amb aquesta finalitat, s'hi introdueixen les reformes següents:

Ampliació del període de determinació de la base reguladora de la pensió de jubilació, que situa aquest període, després d'un procés gradual d'aplicació, en els últims quinze anys de cotització, en comptes dels vuit que preveu la normativa actual.

En lògica coherència amb la mesura precedent, la Llei procedeix a diluir l'anomenada carència «qualificada» i exigeix només dos anys de cotització dins els últims quinze anys, per impedir que afiliats amb llargues carreteres de cotització puguin ser exclosos del sistema pel fet de no tenir cotitzacions en els últims anys de la seva vida laboral.

Accentuació de la proporcionalitat dels anys de cotització acreditats per l'interessat, per a la seva aplicació a la base reguladora de la pensió de jubilació per al càlcul de la seva quantia, de manera que, mantenint el dret a la percepció del 100 per 100 amb trenta-cinc anys de cotització, als vint-i-cinc anys s'assoleix el 80 per 100 i amb el període mínim exigible per accedir a aquesta pensió contributiva, el 50 per 100 de la seva base reguladora.

Establiment de més seguretat jurídica en la determinació de les pensions d'invalidesa. Amb aquesta finalitat, es preveu l'elaboració d'una llista de malalties, i de la seva valoració als efectes de la reducció en la capacitat de treball i, correlativament, de la presumible pèrdua de la capacitat de guany, que ha de ser aprovada pel Govern, amb l'informe previ del Consell General de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.

5a Amb la finalitat que el nostre sistema de protecció social assoleixi cada dia graus més elevats de justícia, es procedeix a una millora substancial del temps de durada de les pensions d'orfanat, i s'amplien els límits d'edat per poder ser-ne beneficiari, en els supòsits en què el beneficiari no realitzi treballs lucratius, excepte que la seva remuneració no superi el 50 per 100 del salari mínim interprofessional, com a expressió del principi de solidaritat, bàsic, juntament amb els de contribució i equitat, en un sistema de pensions públiques, permetent que els beneficiaris puguin continuar la seva formació acadèmica o professional fins als vint-i-un o vint-i-tres anys, en cas d'absència dels dos pares.

6a Millora de les quanties de les pensions mínimes en la quantia inferior de viduitat, quan els beneficiaris tinguin una edat inferior als seixanta anys, respecte a les quals es preveu que, en un termini de quatre anys, s'equiparin als imports establerts per a la mateixa classe de pensions, en els casos en què els perceptors tinguin una edat compresa entre els seixanta i els seixanta-quatre anys. Per bé que aquesta equiparació se supedita, en els termes que s'estableixin per reglament, al fet que els interessats suportin càrregues familiars i els seus ingressos no superin un límit determinat.

7a Establiment de la revaloració automàtica de les pensions, en funció de la variació dels preus, a través de la fórmula estable continguda, de manera permanent, a la mateixa Llei general de la Seguretat Social.

8a Previsió de desplegament legal del límit de cobertura de les pensions com a forma d'introduir en el nostre sistema públic elements de seguretat jurídica i financera.

Article 1. *Separació i clarificació de les fonts de finançament de la Seguretat Social.*

U. Es fa una nova redacció del número 2 de l'article 86 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«2. L'acció protectora de la Seguretat Social, en la modalitat no contributiva i universal, es finança mitjançant aportacions de l'Estat al pressupost de la Seguretat Social, sense perjudici del que estableix l'article 10.3, primer incís, d'aquesta Llei. Les prestacions contributives, les despeses derivades de la seva gestió i les de funcionament dels serveis corresponents a les funcions d'afiliació, recaptació i gestió econòmicofinancera i patrimonial es financen bàsicament amb els recursos a què es refereixen les lletres b), c), d) i e) de l'apartat anterior, i també, si s'escau, per les aportacions de l'Estat que s'acordin per a atencions específiques.

A l'efecte que preveu el paràgraf anterior, la naturalesa de les prestacions de la Seguretat Social és la següent:

a) Tenen naturalesa contributiva:

Les prestacions econòmiques de la Seguretat Social, llevat de les assenyalades a la lletra b) següent.

La totalitat de les prestacions derivades de les contingències d'accidents de treball i malalties professionals.

b) Tenen naturalesa no contributiva:

Les prestacions i els serveis d'assistència sanitària incloses a l'acció protectora finançada amb càrrec al pressupost de la Seguretat Social i els corresponents als serveis socials, llevat que derivin d'accidents de treball i malalties professionals.

Les pensions no contributives per invalidesa i jubilació.

Els complements a mínims de les pensions de la Seguretat Social.

Les assignacions econòmiques de la Seguretat Social per fill a càrrec.»

Dos. S'inclou en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, la disposició transitòria catorzena, amb el contingut següent:

«Disposició transitòria catorzena. *Aplicació gradual de la separació de les fonts de finançament de la Seguretat Social.*

El que disposa l'apartat 2 de l'article 86 d'aquesta Llei s'ha de portar a terme, de manera progressiva, abans de l'exercici econòmic de l'any 2000, en els termes que estableixi la corresponent llei de pressupostos generals de l'Estat de cada exercici econòmic.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, i fins que no s'estableixi definitivament la naturalesa dels complements a mínims de les pensions de la Seguretat Social, aquests s'han de finançar en els termes que determini la corresponent llei de pressupostos generals de l'Estat per a cada exercici econòmic.»

Article 2. *Constitució de reserves.*

Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 91 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«Amb càrrec als excedents de cotitzacions socials que puguin resultar de la liquidació dels pressupostos de la Seguretat Social de cada exercici econòmic, s'ha de dotar el corresponent fons de reserva, amb la finalitat d'atendre les necessitats futures del sistema.

El Govern, a proposta conjunta dels ministres de Treball i Afers Socials i d'Economia i Hisenda, ha de determinar la materialització financera d'aquestes reserves.»

Article 3. Límit màxim de cotització a la Seguretat Social.

S'inclou en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, la disposició transitòria quinzena, amb la redacció següent:

«Disposició transitòria quinzena. Límit màxim de cotització.

De conformitat amb les previsions de l'apartat 1 de l'article 110 d'aquesta Llei, els imports de les bases màximes de cotització per contingències comunes, aplicables a les diferents categories professionals, han de coincidir amb la quantia del límit màxim de la base de cotització que preveu aquest apartat. A aquest efecte, continuant el procés iniciat en l'exercici de 1997, s'ha de procedir a l'aproximació de les quanties de les bases màximes de cotització dels grups 5 a 11, tots dos inclusivament, en els termes que estableixi la corresponent llei de pressupostos generals de l'Estat de cada exercici econòmic, de manera que l'any 2002 s'assoleixi l'equiparació dels imports de les bases màximes de cotització dels grups indicats, amb la quantia del límit màxim.»

Article 4. Període de cotització exigible per a l'accés a la pensió de jubilació.

U. Es fa una nova redacció del paràgraf b) de l'apartat 1 de l'article 161 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«b) Tenir cobert un període mínim de cotització de quinze anys, dels quals almenys dos han d'estar compresos dins els quinze anys immediatament anteriors al moment de causar el dret.

En els supòsits en què s'accedeixi a la pensió de jubilació des d'una situació d'alta o assimilada a l'alta, sense obligació de cotitzar, el període dels dos anys a què es refereix el paràgraf anterior ha d'estar comprès dins els quinze anys anteriors a la data en què va cessar l'obligació de cotitzar.

En els casos a què es refereix el paràgraf anterior, i respecte a la determinació de la base reguladora de la pensió, s'aplica el que estableix l'apartat 1 de l'article 162.»

Dos. S'afegeix un nou apartat 4 a la disposició transitòria quarta del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, amb el contingut següent:

«4. Durant 1997, el període de dos anys de cotització a què es refereixen els paràgrafs primer i segon de la lletra b), apartat 1, de l'article 161, ha d'estar comprès dins els deu anys immediatament anteriors al moment de causar el dret, o la data en què va cessar l'obligació de cotitzar, respectivament.»

Article 5. Determinació de la base reguladora de la pensió de jubilació.

U. Es modifica el número 1 de l'article 162 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactat en els termes següents:

«1. La base reguladora de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, és el quocient que resulta de dividir per 210 les bases de cotització de l'interessat durant els 180 mesos immediatament anteriors a aquell en què es produeixi el fet causant.

1.1 El còmput de les bases a què es refereix el paràgraf anterior s'ha de fer de conformitat amb les regles següents, de les quals és expressió matemàtica la fórmula que figura al final d'aquest apartat.

1a Les bases corresponents als 24 mesos anteriors a aquell en què es produeixi el fet causant s'han de computar en el seu valor nominal.

2a Les altres bases de cotització s'han d'actualitzar d'acord amb l'evolució que hagi experimentat l'índex de preus al consum des del mes a què aquelles corresponguin, fins al mes immediatament anterior a aquell en què s'iniciï el període a què es refereix la regla anterior.»

$$B_r = \frac{\sum_{i=1}^{24} B_i + \sum_{i=26}^{180} B_i \frac{I_{25}}{I_i}}{210}$$

On:

B_r = base reguladora.

B_i = base de cotització del mes i -èsim anterior al fet causant.

I_i = índex general de preus al consum del mes i -èsim anterior al del fet causant.

On $i = 1, 2, \dots, 180$.

1.2 Si en el període que s'ha de tenir en compte per calcular la base reguladora hi ha mesos durant els quals no hi ha hagut l'obligació de cotitzar, les llacunes s'han d'integrar amb la base mínima d'entre totes les existents en cada moment per a treballadors de més de divuit anys.»

Dos. S'afegeix un nou apartat 1 a la disposició transitòria cinquena del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, del tenor següent, i el seu contingut actual passa a figurar com a apartat 2:

«1. El que preveu l'apartat 1 de l'article 162 d'aquesta Llei s'ha d'aplicar de forma gradual de la manera següent:

A partir de l'entrada en vigor de la Llei de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, la base reguladora de la pensió de jubilació és el resultat de dividir per 126 les bases de cotització dels 108 mesos immediatament anteriors al fet causant.

A partir de l'1 de gener de 1998, la base reguladora de la pensió de jubilació és el resultat de dividir per 140 les bases de cotització dels 120 mesos immediatament anteriors al fet causant.

A partir de l'1 de gener de 1999, la base reguladora de la pensió de jubilació és el resultat de dividir per 154 les bases de cotització dels 132 mesos immediatament anteriors al fet causant.

A partir de l'1 de gener de 2000, la base reguladora de la pensió de jubilació és el resultat de dividir

per 168 les bases de cotització dels 144 mesos immediatament anteriors al fet causant.

A partir de l'1 de gener de 2001 i fins al 31 de desembre de 2001, la base reguladora de la pensió de jubilació és el resultat de dividir per 182 les bases de cotització dels 156 mesos immediatament anteriors al fet causant.

A partir de l'1 de gener de l'any 2002, la base reguladora de la pensió de jubilació es calcula aplicant, íntegrament, el que estableix l'apartat 1 de l'article 162 de la Llei esmentada.»

Article 6. *Quantia de la pensió de jubilació.*

Es fa una nova redacció de l'article 163 de la Llei general de la Seguretat Social, text refós aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«Article 163. *Quantia de la pensió.*

La quantia de la pensió de jubilació, en la modalitat contributiva, es determina aplicant a la respectiva base reguladora, calculada de conformitat amb el que disposa l'article precedent, els percentatges següents:

Pels primers quinze anys cotitzats: el 50 per 100.

Per cada any addicional de cotització, comprès entre el setzè i el vint-i-cinquè, tots dos inclosos: el 3 per 100.

Per cada any addicional de cotització, a partir del vint-i-sisè: el 2 per 100, sense que el percentatge total aplicable a la base reguladora pugui superar, en cap cas, el 100 per 100.»

Article 7. *Quantia de la pensió en els supòsits de jubilació anticipada.*

U. Es modifica la regla 2a de l'apartat 1 de la disposició transitòria tercera del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactada en els termes següents:

«2a Els qui tinguin la condició de mutualista l'1 de gener de 1967 poden causar el dret a la pensió de jubilació a partir dels seixanta anys. En aquest cas, la quantia de la pensió es redueix un 8 per 100 per cada any o fracció d'any que, en el moment del fet causant, falti al treballador per complir l'edat que fixa l'apartat 1.a) de l'article 161.

En els supòsits de treballadors que, complint els requisits que assenyalava el paràgraf anterior i acreditant quaranta anys o més de cotització, sol·licitin la jubilació anticipada derivada del cessament en el treball com a conseqüència de l'extinció del contracte de treball en virtut d'una causa no imputable a la lliure voluntat del treballador, el percentatge de reducció de la quantia de la pensió a què es refereix el paràgraf anterior és d'un 7 per 100. A aquests efectes, s'entén per lliure voluntat del treballador la inequívoca manifestació de voluntat de qui, podent continuar la seva relació laboral i no havent-hi cap motiu objectiu que ho impedeixi, decideix posar fi a la relació laboral.

Es faculta el Govern per al desplegament reglamentari dels supòsits que preveuen els paràgrafs anteriors d'aquesta regla 2a, que pot adequar en funció del caràcter voluntari o forçós de l'accés a la jubilació les condicions assenyalades per a aquests.»

Dos. S'afegeix un apartat 4 a la disposició transitòria tercera del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, del tenor següent:

«Els treballadors que, tot i reunir tots els requisits per obtenir el reconeixement del dret a la pensió de jubilació en la data d'entrada en vigor de la Llei de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, no l'han exercit, poden optar per acollir-se a la legislació anterior per obtenir la pensió en les condicions i quantia a què hagin tingut dret el dia anterior al d'entrada en vigor de la Llei esmentada.»

Article 8. *Pensions d'incapacitat permanent.*

U. Es fa una nova redacció de l'article 137 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactat en els termes següents:

«Article 137. *Graus d'incapacitat.*

1. La incapacitat permanent, sigui quina sigui la causa que la determina, es classifica, en funció del percentatge de reducció de la capacitat de treball de l'interessat, valorat, d'acord amb la llista de malalties que s'aprovi per reglament, en els graus següents:

- a) Incapacitat permanent parcial.
- b) Incapacitat permanent total.
- c) Incapacitat permanent absoluta.
- d) Gran invalidesa.

2. La qualificació de la incapacitat permanent en els seus diferents graus es determina en funció del percentatge de reducció de la capacitat de treball que s'estableixi per reglament.

Als efectes de la determinació del grau de la incapacitat, s'ha de tenir en compte la incidència de la reducció de la capacitat de treball en l'exercici de la professió que exercia l'interessat o del grup professional, en què aquella estava enquadrada, abans de produir-se el fet causant de la incapacitat permanent.

3. La llista de malalties, la seva valoració, a l'efecte de la reducció de la capacitat de treball, i la determinació dels diferents graus d'incapacitat, així com el règim d'incompatibilitats d'aquests, han de ser objecte de desplegament reglamentari pel Govern, amb l'informe previ del Consell General de l'Institut Nacional de la Seguretat Social.»

Dos. S'afegeix en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, una nova disposició transitòria, la cinquena bis, amb el contingut següent:

«Disposició transitòria cinquena bis. *Qualificació de la incapacitat permanent.*

El que disposa l'article 137 d'aquesta Llei únicament és aplicable a partir de la data en què entrin en vigor les disposicions reglamentàries, a què es refereix l'apartat 3 de l'article 137, que s'han de dictar en el termini màxim d'un any. Mentrestant, es continua aplicant la legislació anterior.»

Tres. S'afegeix un segon paràgraf a l'apartat 1 de l'article 138 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«No es reconeix el dret a les prestacions d'incapacitat permanent, sigui quina sigui la contingència que les origini, si el beneficiari, en la data del fet causant, té l'edat que preveu l'apartat 1.a) de l'article 161 d'aquesta Llei i reuneix tots els requisits per accedir a la pensió de jubilació en el sistema de la Seguretat Social.»

Quatre. S'afegeix un nou apartat 4 a l'article 143 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, en els termes següents:

«4. Les pensions d'incapacitat permanent, quan els seus beneficiaris compleixin l'edat de seixanta-cinc anys, passen a denominar-se pensions de jubilació. La nova denominació no implica cap modificació respecte a les condicions de la prestació que es percep.»

Cinc. Les referències que contenen el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, i les normes de desplegament a la «invalidesa permanent» s'entenen fetes a la «incapacitat permanent».

De la mateixa manera, i sense perjudici de la seva aplicació en els termes que preveu la disposició transitòria cinquena bis, en la redacció que en fa l'apartat dos d'aquest article, les referències que contenen el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, i les normes de desplegament, a l'expressió «professió habitual» aplicada a la incapacitat permanent, s'entenen efectuades a l'expressió «professió que exercia l'interessat o del grup professional, en què aquella estava enquadrada.»

Article 9. *Quanties mínimes de les pensions de viduïtat.*

S'afegeix en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, una nova disposició addicional, la setena bis, amb el contingut següent:

«Disposició addicional setena bis. *Quanties mínimes de les pensions per viduïtat.*

Les quanties de les pensions mínimes de viduïtat per a beneficiaris de menys de seixanta anys, en els termes que s'estableixin per reglament, quan, sense superar els requisits quantitius de renda fixats anualment a la llei de pressupostos generals de l'Estat per causar dret als complements a mínims, els interessats no assoleixin un determinat límit de rendes i, atenent les seves càrregues familiars, s'han d'equiparar, de manera gradual i en el termini de tres anys a partir de l'entrada en vigor de la Llei de consolidació i racionalització del sistema de Seguretat Social, als imports d'aquesta classe de pensió per a beneficiaris d'edats compreses entre els seixanta i els seixanta-quatre anys.»

Article 10. *Pensió d'orfandat.*

U. Es fa una nova redacció de l'article 175 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«Article 175. *Pensió d'orfandat.*

1. Tenen dret a la pensió d'orfandat cadascun dels fills del causant, sigui quina sigui la naturalesa legal de la filiació, sempre que, en morir el causant, tinguin menys de divuit anys o estiguin incapacitats per al treball i que aquell hagi cobert el període de cotització que exigeix, en relació amb la pensió de viduïtat, el número 1 de l'article anterior.

2. En els casos en què el fill del causant no efectuï un treball lucratiu per compte d'altri o pel seu compte, pot ser beneficiari de la pensió d'orfandat sempre que, en morir el causant, tingui menys de vint-i-un anys d'edat, o de vint-i-tres anys si no sobreviu cap dels pares.

3. La pensió d'orfandat s'ha d'abonar a qui tingui al seu càrrec els beneficiaris, segons determinació reglamentària.»

Dos. S'incorpora al text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, una nova disposició transitòria, la sisena bis, amb el contingut següent:

«Disposició transitòria sisena bis. *Aplicació gradual del límit d'edat als efectes de les pensions d'orfandat.*

Els límits d'edat determinants de la condició de beneficiari de la pensió d'orfandat, que preveu el número 2 de l'article 175, són aplicables a partir de l'1 de gener de 1999.

Fins assolir aquesta data, aquests límits són els següents:

a) Durant l'any 1997, de dinou anys, llevat dels supòsits d'inexistència dels dos pares, cas en què aquest límit és de vint anys.

b) Durant l'any 1998, de vint anys, llevat dels supòsits d'inexistència dels dos pares, cas en què el límit és de vint-i-un anys.»

Article 11. *Revaloració de les pensions de Seguretat Social.*

U. Es fa una nova redacció de l'apartat 1 de l'article 48 del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, en els termes següents:

«Article 48. *Revaloració.*

1. Les pensions de la Seguretat Social en la modalitat contributiva, inclòs l'import de la pensió mínima, han de ser revalorades al començament de cada any, en funció del corresponent índex de preus al consum previst per a l'any.

2. Si l'índex de preus al consum acumulat, corresponent al període comprès entre el novembre de l'exercici anterior i el novembre de l'exercici econòmic a què es refereix la revaloració, és superior a l'índex previst, i en funció del qual es va calcular la revaloració, s'ha de procedir a l'actualització corresponent d'acord amb el que estableixi la respectiva llei de pressupostos generals de l'Estat. A aquests efectes, als pensionistes les pensions dels quals hagin estat objecte de revaloració en l'exercici anterior, se'ls ha d'abonar la diferència en un pagament únic, abans de l'1 d'abril de l'exercici posterior.

3. Si l'índex de preus al consum previst per a un exercici, i en funció del qual es va practicar la revaloració, és superior al realment produït en el període de càlcul descrit a l'apartat anterior, les diferències que hi hagi han de ser absorbides en la revaloració que correspongui aplicar en el cicle econòmic següent.»

Dos. Se suprimeix en el text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, l'apartat 3 de l'article 48.

Article 12. *De la permanència en actiu.*

S'incorpora al text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, una nova disposició addicional, la vint-i-sisena, amb el contingut següent:

«Disposició addicional vint-i-sisena.

El Govern pot atorgar desgravacions, o deduccions de cotitzacions socials, en els supòsits en què el treballador opti per romandre en actiu, una vegada assolida l'edat de

seixanta-cinc anys, amb suspensió proporcional a la percepció de la pensió. La regularització d'aquests s'ha de fer amb la consulta prèvia a les organitzacions sindicals i associacions empresarials més representatives.»

Article 13. *De les normes de desplegament i aplicació a règims especials.*

Es modifica la disposició addicional vuitena del text refós de la Llei general de la Seguretat Social, aprovat pel Reial decret legislatiu 1/1994, de 20 de juny, que queda redactada en els termes següents:

«Disposició addicional vuitena. *Normes de desplegament i aplicació a règims especials.*

1. És aplicable a tots els règims que integren el sistema de la Seguretat Social el que disposen els articles 137, apartats 2 i 3; 138; 140, apartats 1, 2 i 3; 143; 161, apartats 1.b), 4 i 5; 162, apartats 1.1, 2, 3, 4 i 5; 163; 165; 174, apartats 2 i 3; 175, apartat 2; 176, apartat 4; 177, apartat 1, segon paràgraf; les normes sobre les prestacions per fill a càrrec, en la modalitat contributiva, que conté el capítol IX del títol II d'aquesta Llei; la disposició addicional setena bis i les disposicions transitòries cinquena, apartat 1, cinquena bis i sisena bis.

No obstant el que disposa el paràgraf anterior, s'exceptua l'aplicació als règims especials, el que preveu l'article 138 d'aquesta Llei en l'últim paràgraf del seu apartat 2, així com el que regula el seu apartat 5.

2. En el règim especial de la mineria de carbó, i per als treballadors per compte d'altri dels règims especials agrari i de treballadors del mar, també hi és aplicable el que preveu l'article 140, apartat 4, i 162, apartat 1.2 d'aquesta Llei.

3. El que preveu l'article 166 d'aquesta Llei és aplicable, si s'escau, als treballadors per compte d'altri dels règims especials.

4. Les disposicions que preveu l'article 175 d'aquesta Llei són aplicables als qui en la data d'entrada en vigor de la Llei de consolidació i racionalització del sistema de la Seguretat Social percebin la prestació d'orfandat.»

Disposició addicional primera.

El Govern, en el termini de vuit mesos des de l'entrada en vigor d'aquesta Llei, ha de presentar davant la Comis-

sió de Política Social i Ocupació del Congrés dels Diputats un estudi tècnic i econòmic sobre el règim especial de treballadors autònoms que prevegi la millora de les prestacions i la seva aproximació a les del règim general, així com la possible inclusió en el seu camp d'aplicació dels qui treballin tenint cura de la seva llar i no estiguin emparrats per altres prestacions contributives.

Disposició addicional segona.

Al llarg de l'exercici de 1997, el Govern ha de procedir a regular l'enquadrament dels socis treballadors i administradors de les societats mercantils capitalistes dins el sistema de Seguretat Social.

Disposició derogatòria única.

Queden derogades totes les disposicions que s'oposin al que estableix aquesta Llei.

Disposició final primera. *Límit de cobertura.*

El límit màxim de cobertura de les pensions contributives s'ha de fixar legalment.

Disposició final segona. *Del mutualisme administratiu.*

S'autoritza el Govern per procedir a l'harmonització de la normativa especial del mutualisme administratiu, en relació amb els seus sistemes de recursos econòmics, amb les previsions de l'article 86.2 de la Llei general de la Seguretat Social en la redacció que en fa l'article 1 d'aquesta Llei, prèvia consulta amb les organitzacions sindicals més representatives en l'àmbit de la funció pública. I això sense perjudici del manteniment de les peculiaritats que quant a la forma de realitzar la prestació de l'assistència sanitària conté aquella normativa especial.

Per tant,

Mano a tots els espanyols, particulars i autoritats, que compleixin aquesta Llei i que la facin complir.

Madrid, 15 de juliol de 1997.

JUAN CARLOS R.

El president del Govern,
JOSÉ MARIA AZNAR LÓPEZ